

NAGRADA
IGORJA ZABELA
ZA KULTURO IN
TEORIJO 2018

Štipendija

po izboru glavne nagrajenke

Raziskovalni center za vizualno kulturo

VISUAL CULTURE RESEARCH CENTER (VCRC) – KIJEV, UKRAJINA
VCRC.ORG.UA

Tretjo štipendijo tradicionalno izbere nagrajenec oz. nagrajenka; Joanna Mytkowska je nagradila kijeovski kolektiv Raziskovalni center za vizualno kulturo (VCRC).

VCRC je bil ustanovljen leta 2008 kot platforma za sodelovanje med akademskimi, umetniškimi in aktivističnimi skupnostmi. Je neodvisna iniciativa, ki se ukvarja z založništvom, izvajanjem umetniških in znanstvenoraziskovalnih dejavnosti ter organiziranjem javnih predavanj, razprav in konferenc. Je pobudnik naslednjih pomembnih projektov: *Kijevska šola – Kijevski bienale* (2015), mednarodni umetniški bienale, ki spaja razstave z arenami javne refleksije in ki sta ga kurirala Georg Schöllhammer in Hedwig Saxenhuber; *Kijev Internacional – Kijevski bienale* (2017), ki je raziskoval emancipatorni potencial ideje politične internacionale; in *Kijev Internacional – '68 Zdaj* (2018), mednarodni forum za umetnost in znanje, ki je raziskoval kulturno-politično dediščino upora leta 1968 in njegove različne razsežnosti na Zahodu in Vzhodu.

Kijevski bienale, ki ga je ustanovil VCRC, je kmalu postal ena najpomembnejših mednarodnih razstav v tem delu Evrope. Bienale ne deluje le kot platforma za umetnost iz regije, temveč prinaša tudi marginalizirano znanje o mestu in postavlja pomembna vprašanja, denimo o pravici prebivalcev in prebivalk do njihovega mesta. Je tudi kanal za druge lokalne pobude, denimo gibanje »Ohranimo kijevski modernizem«, ki se osredotoča na lokalno dediščino sovjetske modernistične arhitekture.

Edinstvena raziskovalna organizacija VCRC je izšla iz akademsko-umetniških krogov in skuša z analiziranjem vizualne kulture spodbuditi refleksijo o postsovjetskih politično-ekonomskih razmerah. Predstavlja izredno pomemben temelj delovanja, kritičnega razmišljanja in ustvarjanja v izjemno težavnih okoliščinah današnje Ukrajine v vojnem stanju.

Kot kolektivna organizacija, ki združuje aktiviste in aktivistke različnih področij, deluje tudi kot platforma za problematiziranje najbolj perečih in kont-

roverznh javnih tem, s svojimi posegi v kijeovski javni prostor pa spodbuja nove oblike civilnodružbenega delovanja. Ko sledi ikonoklazmu vsiljene dekomunizacije, ki ne obračunava le z določenimi javnimi spomeniki, temveč tudi z dediščino modernistične arhitekture, se VCRC vzpostavlja tudi kot pomemben nasprotnik novega vala nacionalizma, katerega vpliv na javni prostor in družbeno identiteto se vztrajno širi.

Leta 2015 je Raziskovalni center za vizualno kulturo VCRC prejel priznanje Evropske kulturne fundacije – Nagrado princese Margriet.

Člani in članice VCRC so: Oksana Briukhovetska, Vasyl Cherepanyn, Serhiy Klymko, Ruslana Koziienko, Yustyna Kravchuk, Anna Kravets, Yevhen Nasadiuk, Lesia Kulchynska, Tetiana Mala, Nataliia Neshevets, Maria Pashkova, Oleksiy Radynski, Hanna Tsyba, Pavlo Velychko, Daryna Wazhynska, Jessica Zychowicz.

Člani žirije 2018

Adam Budak – GLAVNI KUSTOS, NARODNA GALERIJA, PRAGA

Ana Janevski – KUSTOSINJA, MOMA, NEW YORK

Erzen Shkololli – DIREKTOR, NARODNA UMETNOSTNA GALERIJA ALBANIJE, TIRANA